

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Statsråden

Energi og miljøkomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
17/3098-

Dato
15. desember 2017

Representantforslag 51 S (2017-2018) om en helhetlig forvaltningsplan for Oslofjorden

Jeg viser til brev av 9. november 2017 fra Stortingets energi- og miljøkomite vedrørende representantforslag fra stortingsrepresentantene Ola Elvestuen, Carl-Erik Grimstad og Abid Q. Raja om en helhetlig forvaltningsplan for Oslofjorden.

Norge har god erfaring med helhetlig forvaltning av hav og kyst- og fjordområder. Det er viktig med systematisk arbeid for å bevare og forbedre miljøtilstand i marint miljø. I Oslofjorden er det viktig å ta hensyn til at det er svært utstrakt bruk og påvirkning av fjordområdene og tilgrensende områder pga. stor befolkning rundt fjorden. Dette gjør det viktig med en god forvaltning.

Som representantene legger vekt på, er det viktig å legge grunnlag for en god bærekraftig bruk, bevaring og gjenoppbygging av det rike biologiske mangfoldet i Oslofjorden. Det foregår en aktiv forvaltning og oppfølging av konkrete tiltak og prosesser i tilknytning til Oslofjorden som bidrar til å ivareta disse hensynene. Dette skjer først og fremst på grunnlag av vannforvaltningsplanene.

Oslofjorden omfattes av vannforvaltningsplanene for vannregionene Glomma og Vest-Viken. Planene ble godkjent av Klima- og miljødepartementet i 2016. Vannforvaltningsplanene dekker alt ferskvann, inklusive grunnvann, og kystvann ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjen (dvs. hele Oslofjorden). Vannforvaltningsplanene utarbeides i henhold til vannforskriften, som gjennomfører EUs vanddirektiv i Norge. Planene er utarbeidet i samarbeid mellom lokale og regionale aktører som fylkeskommuner, kommuner, fylkesmenn og regionale sektormyndigheter, samt organisasjoner og næringsinteresser. Miljømålet i

planene er "god økologisk tilstand" i løpet av 2021 dersom ikke bestemmelser om unntak fra miljømål har kommet til anvendelse. Det er anledning til å benytte tidsutsettelse for måloppnåelse (2027/2033) etter nærmere angitte regler. Måloppnåelse forutsetter iverksettelse av miljøtiltak og vannregionene har utarbeidet omfattende tiltaksprogram for å oppnå dette.

Utenfor munningen av Oslofjorden dekker forvaltningsplanen for Nordsjøen – Skagerrak sjøområdene fra grunnlinjen og utover i havet. Jeg mener at det er mest hensiktsmessig å håndtere vannforvaltningsplanene og havforvaltningsplanene hver for seg for å opprettholde et ryddig og klart system, men koordinere godt der det er behov for dette. Det vil også være et helt annet aktørbilde inne i fjorden, med kommuner og andre interessegrupper, enn i de åpne havområdene. De etablerte prosessene for havforvaltningsplanene er ikke uten videre tilpasset planarbeid for Oslofjorden. Vannforvaltningsplanene er også helhetlige og skal ikke bare fokusere på god miljøtilstand kjemisk og biologisk, men inkluderer også brukerinteresser knyttet til kystområdene.

Når det gjelder kunnskap som grunnlag for forvaltningen gjennomføres det regelmessig miljøovervåking knyttet til vannforvaltningsplanene. Midlene til overvåking av vannmiljøet har som kjent økt de seneste årene og noe av dette har gått til styrket fjordovervåking, blant annet i Oslofjorden. Det skal gjøres en hovedoppdatering av dette kunnskapsgrunnlaget i 2018.

Som et konkret eksempel på kunnskapsoppbygging er det satt i gang et forskningsprosjekt om kysttorskbestanden og det marine økosystemet i Ytre Oslofjord, med utgangspunkt i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker. Kysttorskbestanden er i dårlig forfatning i Skagerrak, særlig i den østlige delen rundt Ytre Oslofjord. Forskning knyttet til marine verneområder og bevaringsområder for hummer og kysttorsk er viktig kunnskapsoppbygging som kan skaffe erfaringsbasert kunnskap, og dermed styrke grunnlaget for treffsikre tiltak og forbedring av miljøtilstanden. Hummerreservater med lokal fredning av hummer er et eksempel på tiltak som har virket godt for oppbygging av hummerbestanden, og som har ført til større bestand både i og utenfor reservatene – for eksempel ved Bolærne i Færder nasjonalpark. Kysttorsken og andre fiskearter er også viktig for friluftslivet på kysten, hvor en viktig del av opplevelsen for mange er å kunne drive sportsfiske. Prosjektet om kysttorskbestanden og det marine økosystemet er et samarbeidsprosjekt mellom nasjonalparkstyrene, fylkeskommunene i Østfold og Vestfold, Havforskningsinstituttet, fiskeriorganisasjoner, Fiskeridirektoratet og Miljødirektoratet.

Formidling av naturkunnskap er viktig i tilknytning til verneområder. De to nasjonalparkene i Ytre Oslofjord, Ytre Hvaler og Færder nasjonalparker har hver sitt besøkssenter (nasjonalparksenter) som bidrar til synliggjøring av naturverdier, bruk og friluftsliv i disse områdene.

Når det gjelder nye verneområder i marint miljø i Oslofjorden pågår prosess med et foreslått marint verneområde i Rauerfjorden i Østfold. I dette området er det sjøbunn med et verdifullt undersjøisk landskap som er relativt lite påvirket av menneskelig aktivitet.

Representantene viser til at en forvaltningsplan for Oslofjorden bør inneholde en plan for å redusere marin forsøpling og forurensning. Regjeringen har stor oppmerksomhet på forebygging og opprydding av marin forsøpling. Staten bidrar til fjerning av marin forsøpling på flere måter, blant annet gjennom midler til Skjærgårdstjenesten og tilskuddsordningen for marin forsøpling. *Fishing for Litter* er en ordning hvor fiskere bidrar med sin frivillige innsats og leverer inn avfall de får opp fra sjøen. Ved mottakene kan fiskerne levere avfallet gratis og på en enkel måte. Ordningen har ett mottak i Oslofjorden, på Hvaler. Typer og mengder avfall registreres slik at forebyggende tiltak kan målrettes best mulig. Ordningen inngår i en handlingsplan mot marin forsøpling under OSPAR – Konvensjonen om bevaring av det marine miljø i Nordøst-Atlanteren.

I representantforslaget legges det vekt på at arbeidet med en forvaltningsplan må baseres på EUs vanddirektiv, slik at man sikres en bedre forvaltning av vannkvaliteten i Oslofjorden. De godkjente vannforvaltningsplanene for Glomma og Vest-Viken dekker som kjent allerede hele Oslofjorden, og er mer detaljerte enn havforvaltningsplanene. Det vil ikke være hensiktsmessig å utarbeide en ny forvaltningsplan for Oslofjorden i tillegg til disse planene. Men det vil være viktig å fortsette samarbeidet om oppfølgingen av disse planene, blant annet når det gjelder styrking av kunnskapsgrunnlaget i fjorden. Jeg mener at dette systemet og de konkrete tiltakene som gjøres, allerede tar opp i seg mye av det jeg tolker som hovedintensjonen i representantforslaget.

Med hilsen

Vidar Helgesen